



Ügyiratszám: NAIH/2017/2234/2/IV
Előzmény: NAIH/2016/1375/IV

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

jelentése

Tököl város polgármesterének információszabadsággal kapcsolatos jogsértése tárgyában

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) írt bejelentésükben az akkori nevén Civil Kontrol és Érdekképviselési Egyesület képviselésében a bejelentők Tököl város polgármesterének közérdekű adat kiadási gyakorlatát kifogásolták.

Bejelentésükben leírták, hogy 2015. január 28-án, 2015. március 30-án, és 2015. július 3-án közérdekű adatigényléssel, illetve közérdekű bejelentéssel fordultak az önkormányzathoz.

Az első levelükben 12 pontba szerkesztett kérdéseket tettek fel, illetve javaslatot fogalmaztak meg. A levélre Hoffmann Pál polgármester 2015. március 2-án válaszolt, melyben azt a tájékoztatást adta, hogy a kérdésekre a Művelődési Központ és Könyvtárban hozzáférhető testületi ülések anyagaiban választ találnak.

A második levelükben részben az első levéllel megegyező, részben új, összesen 25 pontban feltett kérdéseket megfogalmazó adatigénylést és közérdekű bejelentéseket nyújtottak be az önkormányzathoz.

A bejelentők 2015. május 29-én kelt levelükben jelezték a polgármesternek, hogy a kérdéseikre, javaslataikra nem kaptak választ.

Hoffmann Pál polgármester 2015. június 15-én kelt 880-5/2015 számú levelében igazolást kért arról, hogy az addig még nyilvántartásba nem vett egyesület nevében vagy magánszemélyként igénylik-e a válaszokat.

Ezt követően a bejelentők 2015. július 3-án, magánszemélyként ismételtel előterjesztették a korábban megfogalmazott 25 pontban összefoglalt kérdéseiket, javaslataikat.

Erre semmilyen választ nem kaptak.

A fentiek miatt a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított és Hoffmann Pál polgármester részére a következő állásfoglalást bocsátotta ki.

Az Infotv. 3. § 5. pontja alapján közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Ugyanezen § 6. pontja szerint közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Infotv. 26. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

Az Infotv. 32. §-a alapján a közfeladatot ellátó szerv a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

Az Infotv. 28. § (1) bekezdése alapján a közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. A közérdekből nyilvános adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A vonatkozó előírások az állampolgárság, cselekvőképesség tekintetben sem tesznek különbséget az igénylők között. Akár magyar, akár más állam polgára az egyén, aki közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokat kíván megismerni, a közfeladatot ellátó szerveket ugyanolyan kötelezettségek terhelik az információszabadság vonatkozásában. Ugyanígy azt sem lehet vizsgálni, hogy az igénylő valós személy vagy szervezet. Egy elektronikus levélcím és a hozzátartozó név valódiságát nem lehet személyazonosság vagy bírósági bejegyzés igazolásához kötni.

Értelemszerűen az sem állítható, hogy az információszabadság kizárólag élő emberhez kötődne. Adott esetben ugyanis a sajtótermékek, a politikai pártok vagy akár a civil szervezetek is élhetnek e joggal annak érdekében, hogy eleget tegyenek a társadalomban betöltött szerepüknek.

Az Infotv. 29. § (1) bekezdése értelmében a közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény beérkezését követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget.

A vizsgálat során a Hatóság megállapította, hogy a bejelentők által feltett kérdések mindegyike közérdekű, illetve az Infotv. 3. § 6. pontja, és 26. § (2) bekezdése alapján közérdekből nyilvános adatok megismerésére irányult, melyekre vonatkozóan az Önkormányzatot közérdekű adat szolgáltatási kötelezettség terheli, amely törvényi kötelezettségének az Önkormányzat nem tett eleget. Az önkormányzat ezen eljárásával a

bejelentők közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való joga sérült.

A közérdekű adatok kiadása teljesíthetőségének elbírálásakor teljesen közömbös, hogy az adatigénylést kinek a nevében (bejegyzett, vagy bejegyzés alatt álló szervezet) nyújtja be az adatigénylő, mivel annak benyújtására bárki jogosult.

Mindezekre tekintettel 2016. február 19-én kelt állásfoglalásában a Hatóság az Infotv. 56. § (1) és (2) bekezdése alapján felszólította a polgármestert, hogy az előterjesztett adatigényléseket a megjelölt formában, a levél kézhezvételét követően haladéktalanul teljesítse, és az ügygel kapcsolatos álláspontjáról, valamint a megtett intézkedéseiről harminc napon belül írásban tájékoztassa a Hatóságot.

A Hatósághoz beérkezett térítvevény tanúsága szerint az önkormányzat képviselője 2016. február 23-án a küldeményt átvette, ám arra nem érkezett válasz, ezért 2016. május 18-án a Hatóság ismételt felszólította Hoffmann Pál polgármestert, hogy az Infotv.-ben foglalt válaszadási kötelezettségének tegyen eleget, és a megtett intézkedéseiről (az adatigénylés teljesítéséről) postafordultával adjon tájékoztatást. E felszólítást a hivatal képviselője 2016. május 23-án szintén átvette.

A bejelentők a tököli Sziget Civil Kontroll Érdekképviselői Egyesület nevében 2016. április 21-én, illetve 2016. július 15-én újabb közérdekű bejelentéseket, javaslatokat, megválaszolendő kérdéseket (tájékoztatás kérés) és közérdekű adatigénylést is tartalmazó levelekkel fordultak Tököl polgármesteréhez, melyre szintén nem kaptak választ.

Tekintettel arra, hogy a vizsgálat folyamán a polgármester egyik korábbi felszólításnak sem tett eleget, illetve azokra választ nem adott, a Hatóság a bejelentés vizsgálatát az Infotv. 59. §-a alapján jelentéssel zárja le.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 2. §-a alapján:
„(1) A helyi önkormányzás a település, valamint a megye választópolgárai közösségének joga, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül.

(2) A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.”

Bízom benne, hogy e jelentés alkalmas lesz az ügyben az információszabadsággal összefüggő jogsértés orvoslására, az alkotó együttműködés helyi közösségen belüli helyreállítására, a helyi és országos közvélemény figyelmének felhívására, és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2017. április 18.

Üdvözlettel:



Dr. Péterfalvi Attila
elnök
egyetemi tanár